1854. N°. 49.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 24 APRIL.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 22 April.

Onze stadgenoot W. F. F. van der Woerd, zoon van F. T. van der Woerd horologiemaker op het Rapenburg heeft boven de huisdeur een wijzerbord geplaatst, waarvan de wijzers door middel van het electro-magnetisme, met een uurwerk in verband zijn gebragt, en door hetzelve rondgaan.

— Het getal opgenomenen in het werkhuis gedurende de afgeloopen week is geweest als volgt:

16	April 184 volwassenen,	84	kinderen,	te zamen	268.
17	» 183	» 85	»	»	268.
18	» 195	» 77	»	»	272.
19	» 198	» 76	»	»	274.
20	» 193	» 74	»	»	267.
21	» 196	» 72	»	»	268.
22	» 188	» 77	»	»	265.

— Vervolg van het Verslag gedaan door Burgemeester en Wethouders aan den Gemeenteraad van Leyden. Zie ons vorig Nommer.

Hoofdstuk IX. Onderwijs, kunsten en wetenschappen. Het getal scholen is als volgt: openbare scholen 4; bijzondere der 1ste kl. 6; bijzondere der 2de kl. voor jongens 5; bijzondere der 2de kl. voor jongens en meisjes 7; bijzondere der 2de kl. voor meisjes 4.

Ten behoeve van het lager schoolwezen is verstrekt f 7,000 aan de plaatselijke Schoolcommissie, die met het toezigt en bestuur der openbare scholen is belast; dit subsidie, te zamen met de gelden, die uit de schoolbussen worden verkregen, en die ongeveer f 5,000 bedragen, was genoegzaam om in de behoeften der armenscholen, der school voor minvermogenden en der beide stedelijke bewaarscholen te voorzien. De kosten der bijzondere scholen van de 1ste kl. worden door die instellingen gedragen, waaraan zij zijn verbonden, met uitzondering der R. K. diaconieschool, die door eene bijzondere Commissie wordt bestuurd, die tevens in hare behoefte voorziet, en de bijzondere school door B. Corts, c. s. opgerigt, waarvan de onkosten door bijdragen van particulieren worden gedekt.

De bewaarscholen zijn zes in getal, twee stedelijke, als eene voor meergegoeden, eene voor armen en minvermogenden, eene van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, voor de kinderen harer leden, eene R. Kath., eene van Ds. D. Chantepie de la Saussaye, c. s., en eene van den Heer J. Hartevelt Az., c. s.

Onder de onderscheidene instellingen door de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen opgerigt, moeten wij van hare kweekschool voor onderwijzers gewagen, waaraan uit de gemeentekas eene jaarlijksche bijdrage van f 200 is verleend, en die in het vorig jaar geopend werd.

De beide schoolonderwijzers-genootschappen, als dat onder de zinspreuk: Onderlinge Beschaving, meer bepaaldelijk voor deze gemeente ingerigt, en hetgeen 19 leden telt, en dat onder den titel: Verlichting ons doel, hetwelk ook tot dit schooldistrict behoort, en dat 22 leden heeft, bleven bij voortduring in stand.

Omtrent het stedelijk gymnasium, wordt onder anderen vermeld, dat het getal der leerlingen 58 bedroeg. Het onderwijs, het schoollocaal, het materieel en de hulpmiddelen zijn alle voldoende, terwijl hier vermelding verdient dat door bemiddeling van Curatoren in den loop dezes jaars een aanvang is gemaakt met de oprigting van een kapitaal tot eene schoolbibliotheek, waaruit boeken aan de leerlingen kosteloos zullen kunnen worden verstrekt.

Onder het onderdeel kunsten en wetenschappen, komt in de eerste plaats voor de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, die hier eene afdeeling heeft gevestigd. Reeds vele harer instellingen werden door ons vermeld; hare spaarbank en spaarkas zullen in het volgende Hoofdstuk Armwezen, hare plaats vinden, en behalve deze bezit zij nog eene leesbibliotheek, die dient vermeld te worden, en waarbij het aantal lezers toenam, terwijl ook nog hare Commissie tot de winkelkaartjes ijverig werkzaam bleef. Het getal harer leden klom tot 280.

De Maatschappij van Nederl. Letterkunde, sedert den jare 1766 gevestigd, telt 390 inlandsche leden, waaronder 75 binnen deze gemeente; zij is in het bezit eener belangrijke bibliotheek, die gestadig vermeerdert.

De afdeeling Leyden van de Holl. Maatschappij van Fraaije Kunsten en Wetenschappen telde 54 gewone en 2 honoraire leden.

Ook de alhier gevestigde afdeeling der Maatschappij ter Bevordering van Nijverheid, bleef in eenen bloeijenden toestand; hare leden zijn ten getale van 117.

De Schilder- en Teeken-Academie Ars Aemula Naturae, is in 1853 in bloei toegenomen. De Heer B. van den Broeck, 94 jaren oud, verzocht zijn ontslag als Directeur en werd eervol tot oud-Directeur benoemd, waarna in zijne plaats de keuze op Mr. K. J. F. C. Kneppelhout viel, die zich deze liet welgevallen.

Bij het genootschap Mathesis Scientiarum Genitrix werd het onderwijs in de verschillende vakken getrouw bijgewoond. Het aantal leerlingen bedroeg 172, waaronder 23 weezen uit de Godshuizen. Het getal leden bedraagt 176.

De Maatschappij voor Toonkunst houdt zich staande op de eervolle plaats vroeger door haar ingenomen. Het getal harer leden bedraagt thans 131.

De lessen in het Industrie-Collegie, onderwezen door den Hoogleeraar A. H. van der Boon Mesch, zijn door een groot aantal toehoorders getrouw bijgewoond; terwijl het openbaar landhuishoudkundig onderwijs van denzelfden Hoogleeraar, insgelijks een buitengewoon groot aantal toehoorders had. De ruimte van het locaal is niet voldoende, zoodat niet zelden velen uit plaatsgebrek zich moesten verwijderen.

Aan onze Hoogeschool waren op den 31sten December 1853 ingeschreven: in de Godgeleerdh. 134, Regtsgeleerdh. 216, Geneesk. 89, Wijsbegeerte en Letteren 29, Wis- en Natuurk. 19, te zamen 487 studenten, terwijl daarenboven als op de Athenaea studerende in de rol der studenten waren ingeschreven: in de Godgeleerdh. 45, Regtsgeleerdh. 54, Geneesk. 45, Wijsbegeerte en Letteren 12, te zamen 156, uitmakende te zamen 643 studenten.

Gedurende 1853 hadden de navolgende promotien plaats, als: in de Godgeleerdh. 2, Regtsgeleerdh. 24, Geneesk. 12, Verlosk. 2, Heelk. 7, en in de Wis- en Natuurk. 1.

Vier studenten werden bekroond voor hunne antwoorden op prijsvragen ten vorigen jare aan de Hoogeschool te Utrecht uitgeschreven.

Vervolg in een volg. Nommer.

— Door het hooger bestuur is beslist, dat de milicien-verlofgangers, behoorende tot de ligting van 1849, *niet* aan de op handen zijnde inspectie in de maand Mei aanst. zullen behoeven deel te nemen.

— Men merkt in Delfland en ook in Rijnland op, dat de schapen van dit jaar bijzonder vruchtbaar zijn. Zij werpen meestal 2 en 3 jongen, enkelen zijn er van 4. En die lammeren zijn doorgaans zeer gezond.

— Uit Hardenbergh wordt van den 19den gemeld dat er plotseling brand ontstond bij den landbouwer J. Ymhoff, in het naburig Wielen. Het huis, de geheele inboedel, een aanzienlijke voorraad graan, en circa 30 stuks vee zijn eene prooi der vlammen geworden.

— Uit Gelderland wordt berigt, dat dezer dagen te Herveld een diefstal van kerkelijke gelden, die in eene kast werden bewaard, gepleegd is. Naast het slot hadden de daders een gat gesneden zoo groot, dat men zonder moeite er den geheelen inhoud kon uitligten.

— Uit Groningen wordt gemeld, dat volgens een voorstel van Burgemeester en Wethouders in plaats van alle thans geheven wordende gemeentebelastingen, zullen worden geheven; 15 opcenten op de grondbelasting op de gebouwde eigendommen; 10 op de ongebouwde, 25 op de personele belasting, 100 op de rijks-accijns op wijn en gedistilleerd, en eene eigene belasting bij invoer van elders veraccijnsden wijn en gedistilleerd, gelijkstaande met gemelde 100 opcenten.

— De berigten aangaande de ansjovisvangst uit Bergen-op-Zoom, en die omtrent de bijenteelt in Overijssel zijn zeer gunstig.

— Volgens eene mededeeling van Z. M. Consul te Cette, van 4 dezer, heeft de ziekte van den wijnstok, bekend onder den naam van oidium tuckeri, sedert den zomer van 1852, groote vorderingen gemaakt, zoodat in 1853 in sommige streken van het zuiden van Frankrijk, de 9/10 van den oogst bedorven zijn, en thans die ziekte nog algemeener dreigt te worden, waaruit nadeelige gevolgen voor den handel te wachten zijn.

Zelfs andere planten zijn van de ziekte aangedaan, zoo als bijv. de klaver, acanthus bladen, rozen enz., zoodat men weldra zal moeten trachten middelen te vinden om niet alleen den wijnstok, maar ook het geheele plantenrijk tegen het schadelijk oidium te beveiligen.

'sGRAVENHAGE, 22 April.

Bij besluit van den 20sten dezer heeft Z. M. eervol ontslag verleend aan C. A. L. Baron van Hugenpoth, als Burgemeester van Groesbeek en aan P. Ve-

mer als Burgemeester van Wehl; en benoemd tot Burgemeester van Bemmel C. A. L. Baron van Hugenpoth; van Wychen en Balgoy, P. Vemer; en van Valburg en Loenen en Wolferen, G. de Hartog.

— Bij Kon. besl. van den 19den is benoemd tot Ontvanger der registratie en domeinen te Enkhuizen, de Heer C. L. A. B. van Ghert, thans Ontvanger der registratie en domeinen te Gennep; alsmede tot Directeur van het Postkantoor te Goes de Heer A. Donker, thans Directeur van het Postkantoor te Edam.

— Met genoegen verneemt men, dat H. M. de Koningin thans van hare jongste ongesteldheid volkomen hersteld is.

— Met leedwezen verneemt men dat H. K. H. Prinses Frederik, bij vernieuwing ongesteld is geworden, zoodat zij hare vertrekken houdt.

— Bij het Depart. van Financiën is ontvangen eene som van ƒ50, door een R. K. Priester, zich teekenende J. F. A. V. D. M. onder het postmerk 's Hertogenbosch, van den 15den dezer, ten behoeve van 's Rijks schatkist ingezonden.

— Naar men verneemt zal door den Baron Doblhoff Minister van Z. M. den Keizer van Oostenrijk ter gelegenheid van het huwelijk van zijn Souverein een schitterend feest gegeven worden.

— Gisteren middag heeft aan het diner bij den Heer Gevers van Endegeest, President van de Holl. Maats. van Landbouw en Voorzitter van het gehoudene Congres op het Huis ten Bosch, een groot deel der leden van dit congres, deel genomen.

— De Tweede Kamer is tot hervatting harer werkzaamheden bijeengeroepen tegen Dingsdag 2 Mei aanst.

— De Heer de Belmont, Zaakgelastigde van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederl. Hof, is met zijne familie van Parijs in deze residentie teruggekeerd.

— Men verneemt dat reeds voor het aanstaande badsaisoen op het Stedelijk Badhuis te Scheveningen bestellingen voor zeer aanzienlijke familien gedaan zijn.

AMSTERDAM, 21 April.

Z. M. zal den 24sten dezer met den gewonen beurstrein alhier komen en acht dagen verblijven.

— Z. M. zal den 25sten en 26sten aan de Burgerlijke en Militaire overheden, als ook aan andere personen, alhier gehoor verleenen.

— Z. M. heeft op het verzoekschrift van den Heer W. Raman, bewilliging verleend tot het oprigten der Amsterdam-Harburger Stoomboot-maatschappij, welke alhier gevestigd zal zijn.

— De Hooge Raad heeft uitspraak gedaan in zake de Burgemeester van Amsterdam, tegen L. M. de Hond, en heeft beslist, dat op eigenaars van percelen de verpligting tot onderhoud van kaden en wallen *niet* rust.

— Gisteren zijn alhier door M. van Veen en J. H. Baggelaar ter markt gebragt de eerste doperwten en peulen, geteeld door de tuinders van Roelof-Arendsveen.

HARDERWIJK, 30 April.

Den 30sten dezer zal van hier vertrekken, om op den 1sten Mei daaraanvolgende over te gaan aan boord van het schip Noord-Holland, gezagvoerder F. C. Overeem, liggende op stroom voor Rotterdam, een detachement, sterk 56 onderofficieren, bestemd naar Suriname, onder bevel van den 2den luitenant der infanterie N. F. Spencer, medegeleider de officier van gezondheid 2de klasse F. W. L. Tydeman en de apotheker 3de klasse A. Andriessen.

'S HERTOGENBOSCH, 20 April.

Den 17den dezer hield de Afd. der Nederl. Vereeniging tot Afschaffing van Sterken Drank eene bijeenkomst. De Heer Mr. J. D. W. Pape onlangs door Z. M. tot lid van den Hoogen Raad benoemd, deed voor de vuist eene toespraak, welke diepen indruk maakte.

— In den nacht tusschen 17 en 18 dezer is te Handel, onder de gemeente Gemert, een brutale en stoute diefstal gepleegd. Dieven hebben met eene ladder een der ramen van de R. K. Kapel, aan onze Lieve Vrouw gewijd, beklommen, eenige glasruiten uitgesneden en zich met touwen in het heiligdom gelaten; daar hebben zij het beeld van onze Lieve Vrouw van de kostbaarheden, als zilveren kroonen, schepter, gouden kruis en andere voorwerpen van waarde beroofd, vervolgens een goud alziend oog uit het tabernakel gescheurd en geroofd en wijders alles medegenomen wat van waarde en tilbaar was, zij hebben toen door de door hen van binnen geopende deur de kapel verlaten, met achterlating van de gebruikte ladder en het touwwerk. De Heer Regter-Commissaris en de Heer Officier van Justitie, bij de Arr.-Regtb. te Eindhoven, zijn derwaarts om de zaak te onderzoeken en zoo mogelijk de misdadigers op te sporen.

MAASTRICHT, 20 April.

Te Hoensbroek is eergisteren avond eene vreeselijke misdaad gepleegd. Een jongeling is in die gemeente gedood door middel van eene knods of zwaren stok. Hij moet bij het verlaten van de herberg door den slag getroffen zijn, want de ongelukkige is niet oogenblikkelijk bezweken, maar heeft nog de kracht gehad om op te staan en naar de herberg terug te keeren, waar hij kort na zijne binnenkomst is overleden. (*Hbl.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 19 April.

Het jaarlijksch feestmaal ll. Dingsdag, door den Lord-Major van Londen gegeven, werd ook bijgewoond door den Heer Seymour, Gezant aan het Russische Hof. Een aan de diplomatieke dienaren des lands gebragten feestdronk beantwoordende, zeide hij onder anderen: Het door ons land aangenomen diplomatieke stelsel is eenvoudig: het bestaat daarin dat de Gezant, Zaakgelastigde of Consul zijne oogen zoo wijd mogelijk open houdt, en naar zijn land overbrieft wat hij opmerkt en niet wat zijne Regering het liefst zou vernemen. Dit stelsel wordt helaas niet door alle buitenlandsche, met name niet door de Russische gevolgd. Ware dat stelsel door de Russische diplomaten gevolgd, dan zou, geloof ik, de ramp des oorlogs verhoed zijn geworden. Doch de voorstelling die aan Rusland van Europa's toestand gegeven wordt, is veelal onjuist, ja geheel valsch. De dienaren dier Mogendheid schreven aangaande de provinciën van het Turksche rijk, dat er dag op dag gruwelen aan de Christenen werden begaan, priesters vermoord, kerkgebouwen in asch gelegd, en meer andere dingen, die mij de hairen deden te berge rijzen, tot dat ik ten laatste ontdekte, dat in al die verhalen geen woord waarheid was.

Wat werd uit Konstantinopel geschreven? Dat de belangwekkende patient, de Sultan, meer en meer verergerde, en dat hij zelfs stijfhoofdig weigerde de artsenij te gebruiken, die de Keizerlijke geneesheer de goedheid had hem voor te schrijven.

Wat uit Londen? Dat John Bull zich alleen om belangen van stoffelijken aard bekommerde; dat hij het hoofd vol had van beurszaken; dat hij zeer gezet was op de genietingen der aarde, en gansch niet gezind om in de goede zaken, die hij deed, stoornis te brengen door zich te mengen in zaken die hem niet regtstreeks aangingen.

Wat omtrent Frankrijk? Dat land werd telkens voorgesteld als ter naauwernood aan eene nieuwe revolutie ontsnapt en alleen op het verhoeden eener andere bedacht zijnde. Men schreef dat de handelsstand geen ander streven kende dan in den kortst mogelijken tijd rijk te worden; dat de Fransche Regering ook in zijne denkwijze Keizerlijk en alzoo Rusland toegenegen was; en bovenal werd het denkbeeld eener naauwe aansluiting tusschen Engeland en Frankrijk als iets onmogelijks, iets fabelachtigs voorgesteld.

De Engelsche Gezant was wel op zijnen post; maar, weinig in tel. Hij deed wat hij kon; maar zijne stem was zwak; alleen wat in het Russisch en niet wat in het Engelsch tot den Keizer gezegd werd, had eenigen invloed. Ware er onder zijne Raadslieden een man van moed en karakter geweest, die hem de volle waarheid had gezegd, dan zou Keizer Nicolaas, daarvan houd ik mij overtuigd, geheel anders hebben gehandeld; dan zou Engeland thans niet in oorlog zijn met een land, waarmede wij lang in zeer vriendschappelijke betrekking gestaan hebben; een land, hetwelk veel toegenegenheid voor Engeland had, en geen wonder, daar het de helft zijner producten aan Engeland verkocht en vooruit betaling ontving. De Heer Seymour besloot zijne rede met eene lofspraak op de regtschapen staatkunde van de Fransche Regering en op Keizer Napoleon III, dien hij den vriend des vredes, den verdediger van Europa's onafhankelijkheid noemde.

— De Lords der Admiraliteit hebben aan Lloyds medegedeeld, dat zij op nieuw transportschepen, metende te zamen 800 ton noodig hebben. Deze schepen zullen voor 4 maanden gehuurd worden, doch op voorwaarde dat zij geen guano hebben vervoerd. Dit laatste geschiedt uit een gezondheids-oogpunt.

— De Admiraal Napier heeft aan zijne regering berigt, dat hij de verweringsmiddelen der Russen in de Oostzee en de moeijelijkheden van eenen aanval nog grooter gevonden heeft, dan hij verwacht had.

— De *Times* zegt, dat te oordeelen naar handelsbrieven uit Rusland, de toestand der handelshuizen in dat rijk steeds slimmer wordt. Te Petersburg stond het papierengeld der Regering den 8sten dezer 12 pCt. onder pari. Uit Riga van den 7den wordt het faillissement gemeld van Iwan Schaposchnikoff, een groot speculant in talk en olie, met ongeveer 85,000 £. In het verlies moeten, naar men zegt, alleen Russische huizen betrokken zijn.

— Lord Howden, Engelsch Gezant te Madrid, heeft bij de Spaansche Regering aanzoek gedaan om de Spaansche havens voor de Russische schepen te sluiten, ingeval Rusland kaperbrieven mogt afgeven.

— Van den 8sten Januarij tot 9 April dezes jaars zijn van Cork 5905 landverhuizers vertrokken. In ditzelfde tijdsverloop gedurende 1853 bedroeg dit aantal 8833.

— De berigten uit Ierland nopens de te velde staande gewassen luiden zeer voldoende; inzonderheid is dit met de aardappelen het geval.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 April.

De Generaal Bizot, Kommandant der polytechnische school, is benoemd tot Opperbevelhebber der genie-troepen bij het expeditieleger in de Levant.

— De Maarschalk de Saint Arnaud begeeft zich niet regtstreeks naar Gallipoli; hij zal aldaar eerst den 10den Mei aankomen en zijnen weg over Athene nemen, om eene dringende en waarschuwende aanvrage om opheldering aan Koning Otto over te brengen.

— Terwijl men verwachtte dat de Hertog van Cambridge zich te Toulon of Marseille naar het Oosten zou gaan inschepen, heeft het algemeene verbazing gewekt dat hij naar Weenen is gereisd; sommigen maken hieruit op dat hij met eene bijzondere zending is belast, doch anderen meenen, dat alleen de voltrekking van het huwelijk des Keizers van Oostenrijk tot deze verandering in het eerste reisplan aanleiding heeft gegeven en dat de Hertog, na te Weenen de huwelijksplegtigheden te hebben bijgewoond, zich te Triest naar Konstantinopel zal inschepen.

— De *Moniteur* bevat het berigt dat het eskader naar de Oostzee bestemd, onder bevel staande van den Vice-Admiraal Parseval Deschenes, eerstdaags de haven van Brest zal verlaten en een korps landingstroepen zal overbrengen, uit infanterie en artillerie bestaande. Het telt 23 schepen met 1250 stukken geschut. De stoomschepen hebben gezamenlijk 1790 paardenkracht. Het eskader in de Zwarte Zee, onder den Vice-Admiraal Hamelin, aanwezig, telt 26 schepen met 1120 stukken, waarvan de stoomvaartuigen 1960 paar-

denkracht hebben. Het tweede eskader van den Oceaan onder bevel van den Schout-bij-Nacht Bruat, dat naar de Zwarte Zee, Gallipoli en den Archipel is bestemd, telt 10 schepen met 622 stukken, de stoomschepen hebben gezamenlijk 2880 paardenkracht. De Keizerlijke marine heeft op deze eskaders 56,000 zeelieden. Engeland heeft dezelfde magt vereenigd.

— In het gebouw der slagterij dat 40 ellen uitgestrektheid heeft, op Montmartre is ll. Donderdag morgen te 8 ure een felle brand uitgebroken, waarbij al het voer waaronder ongeveer 2000 bossen stroo is verbrand. Het rundvee, dat in groote getale aanwezig was, is gered; het gebouw is afgebrand.

— Te Ville Franche bij Nice is een grijsaard van 104 jaren overleden, die voor 1790 als matroos had gevaren.

OOSTENRIJK.

De tijding, dat Kustendje is ingenomen wordt bevestigd. De paketboot van Konstantinopel is den 10den te Triëst aangekomen, en de brieven vermelden als zeker de inneming en de verwoesting van Kustendje, de geweldenarijen en het plunderen door de ongeregelde troepen, die deze stelling verdedigden; en moord en brandstichting toonen den weg aan, dien zij op hunnen aftogt, tot bij Varna genomen hebben.

Tijdens de inneming van Kustendje lag de vloot der verbondene Mogendheden in eene kleine baai tusschen Baltschik en Kavarna, dat is op omtrent 20 mijlen van Kustendje. Deze verwijdering van het tooneel der gepleegde wreedheden neemt derhalve grootelijks het bezwaar weg, dat men vond in het aannemen van het berigt over Kustendje.

RUSLAND.

Het officeel *Journal de St. Pétersbourg* behelst in zijn nommer van den 13den dezer eene verklaring, waarin hoofdzakelijk het volgende wordt gezegd:

Eerst vraagt men met welk regt de beide Mogendheden de ontruiming der Vorstendommen vorderden, zonder dat van de voorwaarden, waarvan het ophouden dier tijdelijke bezetting door den Keizer afhankelijk gesteld was, ook maar een zweem van de Porte is verworven; de ontruiming te midden van eenen oorlog, die door de Porte het eerst is verklaard, en terwijl zij de aanvallende krijgsbewegingen ijverig voortzet, ja zelfs nog een versterkt punt van het Russische grondgebied met hare troepen bezet houdt. Op zulk eene sommatie, zoo partijdig in haren inhoud, zoo onuitvoerbaar, en tevens zoo beleedigend in den vorm, kon de Keizer niet anders met eene antwoorden dan door te zwijgen. Dien ten gevolge is thans door de beide gouvernementen verkondigd dat Rusland, door aan hunnen eisch niet te voldoen, zich jegens hen in eenen staat van oorlog geplaatst heeft, waarvan het de gansche verantwoordelijkheid zal dragen.

Nu wordt verder gezegd dat het memorandum van 18 Februarij jl. de geheele geschiedenis bevat van het geschil tot dat tijdstip toe, en genoegzaam zal hebben doen zien, van welke zijde de eerste uittartingen gekomen zijn, en, hoe door eene noodlottige aaneenschakeling van omstandigheden de beide Kabinetten, door de valsche stelling, waarin zij zich door hunne eerste maatregelen geplaatst hadden, genoopt zijn om allengs verder te gaan en andere maatregelen van nog meer uittartenden aard te nemen.

Het ongenoegzame beseffende harer gronden voor een rampzaligen oorlog en de wanverhouding tusschen deszelfs uitwerkselen en oorzaak, zijn de beide mogendheden in de noodzakelijkheid om van het voorwerp des strijds eene vergroote voorstelling te geven, door hoogst onbepaalde beschuldigingen tegen Rusland in te brengen: zij wijzen op hare geschonden eer en stoffelijke belangen; op onze plannen van magtsvergrooting door verovering van Turkije; op de onafhankelijkheid der Porte, zelfs op die der andere Staten, ja op het evenwigt van Europa, die naar haar beweren door ons onmatig groot overwigt zouden bedreigd worden.

Al die algemeene beschuldigen zijn, gelijk verder betoogd wordt, zonder grond. Nimmer is de eer der beide Hoven door ons aangetast. Uit het stoffelijke oogpunt kan men evenmin zeggen, dat hunne belangen door ons zijn gekwetst.

De gebeurtenissen der naaste toekomst zullen leeren, wie van beide, de Mogendheden of Rusland, den zwaarsten slag, niet aan de onafhankelijkheid alleen, maar aan het bestaan zelf van Turkije heeft toegebragt. De Porte zal weldra gedwongen worden tot eene verbindtenis, die de burgerlijke en staatkundige gelijkheid tot al hare onderdanen zou uitstrekken. Rusland zal van harte zijnen bijval schenken aan een zoo gewigtigen waarborg ten behoeve van alle Christenen in Turkije verworven, indien het althans gelukt hun dien op eene afdoende wijze te verzekeren.

De ware drijfveer van eenen tegen de zedelijke, industriele en handelsbelangen der wereld zoo strijdigen oorlog, is door de Britsche Ministers luide verkondigd, toen zij midden van het Parlement zeide, dat de tijd eindelijk gekomen was om Ruslands invloed te breken.

De Keizer bejammert van harte de eindelooze rampen, welke die strijd over het menschdom zal brengen, maar meent tevens plegtig te moeten protesteren tegen de willekeurige bewering der beide Mogendheden, dat de geheele verantwoordelijkheid op hem alleen zou rusten. De verantwoordelijkheid voor de rampen van eenen oorlog valt op hem door wien hij verklaard, niet op hem door wien hij alleen aangenomen wordt.

— Volgens eene officiele opgave, is in 1853 in Rusland, namelijk in de gewesten Oost-Siberië, Nertschinsk en Ural, ruim 1433 pud goud gewonnen, dat is ruim 23 [illegible] meer dan in 1852. [1 pud is ongeveer 16 Ned. ℔].

— Te Odessa bereikte in het vorige jaar, in de maand October het handelsverkeer naar buiten het hoogste standpunt. Alleen in die maand zijn 418 schepen, beladen met 654,000 tsjetwert graan (45150 Nederl. last) en 135,000 tsjetwert (12782 Ned. last) andere veldvruchten van Odessa vertrokken. In 1853 bedroeg de geheele uitvoer eene waarde van 35,357,937 zilv. roebels (nagenoeg *ƒ* 70,000,000), waarvan alleen *ƒ* 5,000,000 aan tarwe. Waarschijnlijk is Odessa nu door de verbondene vloten geblokkeerd.

— Allen in metalen bestaande fondsen der bank te Helsingfors zijn naar Petersburg overgebragt, terwijl het archief der plaatselijke regering in bomvrije gewelven geplaatst is. Dat de Russen de Alandseilanden ontruimd zouden hebben bevestigt zich niet; integendeel worden versche troepen derwaarts gezonden.

TURKYE.

Gallipoli, de landingplaats van het expeditie-leger, ontvangt dagelijks de uit het Westen komende troepen. Behalve de 1100 man Franschen, van wier landing en installatie de Fransche Regering de gunstigste berigten heeft gekregen, zijn er thans ook weder 1300 man Engelschen aangekomen.

KERKNIEUWS.

GRONINGEN, 19 April. Heden is door de Kerkeraad der Ned. Herv. gemeente alhier een nieuw twaalftal van Predikanten gemaakt, bestaande uit: DD. Huysers, Th. Dr. te Farmsum; van Berkum, te Stiens; van Campen, Th. Dr. te Opperdoes; Uden Masman, Jr., te Meppel; Coolhaas van der Woude, te Nieuw-Beerta; Moltzer, te Waalwijk; de Keyser, te Arnhem; van der Zwaag, te Dronrijp; Marissen van Loon, te Kampen; Sannes, te O.-Pekela; van Staveren, Th. Dr. te Leeuwarden; en Boon, Th. Dr. te Zuidwolde.

— Te Schiedam is met algemeene stemmen tot Pred. bij de Ev. Luthersche gemeente beroepen Ds. C. Kerbert, Jr., van Monnikendam.

Voor de vier Predikantsweezen wier treurig lot spreken moet tot het hart van elk weldenkende, (zie *Leydsche Courant* van den 19den dezer) is door den Ondergeteekende nader ontvangen van: v. W. *ƒ* 2.50; N. N. *ƒ*5.—, F. *ƒ*2.50; R. *ƒ*3.—; D. S. *ƒ*2.—; van N. N. een coupon No. 1110 groot *ƒ*2.47½.

LEYDEN, 22 April 1854. J. E. INCKEL.

Door Ds. TICHLER is nog met dankzegging ontvangen, ten behoeve van de vrouw met zeven kinderen van N. N. een coupon à *ƒ*14.85; van N. N. een muntbillet à *ƒ*10.—; van D. S. *ƒ*3.—.

Door J. G. LA LAU is ontvangen van U. *ƒ*1.50; van L. *ƒ*10.

ADVERTENTIEN.

Ondertrouwd: G. WILHELMY DAMSTÉ,

EN

LEYDEN, 21 April 1854. J. VAN 'T HOOFT.

Eenige Kennisgeving.

Heden overleed na een langdurig lijden in den ouderdom van 61 jaren mijn Aanbehuwde Oom JACOB PIERRE ROY, *Bode van de Waalsche Diaconie-School.*

M. J. HAGEMANS, geb. GROEN.

LEYDEN, 21 April 1854. J. J. HAGEMANS.

Strekkende tot Kennisgeving zoo binnen als buiten de Stad.

AFSCHEIDS-CONCERT

VAN

P. J. H. FROSCHHART,

Op Dingsdag den 25 April 1854,

des avonds ten *half acht* ure, in de STADS-GEHOORZAAL, te *Leyden*.

Programma.

Eerste Afdeeling.

No. 1. Ouverture van L. Spohr (*der Berggeist*).
» 2. Divertissement voor Fluit, van Kummer, voor te dragen door den CONCERTGEVER.
» 3. Aria en Scène van Beethoven, te zingen door Mejufvr. C. J. FROSCHHART.
» 4. Adagio en Rondo voor Viool, van R. Kreutzer, voor te dragen door den Heer A. J. WETRENS.

Tweede Afdeeling.

No. 1. Ouverture van F. Mendelssohn Bartholdy (*die Hebriden*).
» 2. Duetto d'*Andronico*, van Mercadante, te zingen door Mejufvr. H. C. en C. J. FROSCHHART.
» 3. *Réverie*, par Vieuxtemps, voor Viool, geïnstrumenteerd en uit te voeren door den Heer A. J. WETRENS.
» 4. Aria uit *die Zauberflöte*, voor Zang en Fluit, voor te dragen door Mejufvr. C. G. FROSCHHART en den CONCERTGEVER.

☞ **Toegangkaarten** te bekomen tegen Inteekeningsprijs bij den Heer C. C. VAN DER HOEK, Boekhandelaar op de Breedestraat.

H. G. DE BOER,

zal op vereerend verzoek hier nog vier dagen werkzaam zijn met het vervaardigen van **Photographische** en **Daguerréotypen Portretten** en wel van Woensdag morgen 26 tot en met Zaturdag 29 dezer. Gelogeerd in den *Burg*, waar de Modellen te bezigtigen zijn.

M. G. JOLLIE, SPEKMAN,

Nieuwen Rijn, bij de Haaigracht,

heeft de eer de DAMES te berigten, dat zij van *Parijs* ontvangen heeft de **Modelhoeden** en **Mutsen**, voor het saisoen, zich beleefdelijk aanbevelende.

LEYDEN, 24 April 1854.

De Ondergeteekende berigt aan de DAMES, dat zij ontvangen heeft de **ZOMERMODELLEN**, bestaande in: **Hoeden, Mutsen, Bloemen** enz. De frischheid en fijnheid der artikelen, zullen de Dames uitnoodigen mij met een bezoek te willen vereeren, waartoe ik mij minzaam en beleefdelijk in hare gunst aanbeveel.

H. BARNING,
Donkersteeg te *Leyden*.

AFLOSSING.

De Houders der Aandeelen Nos. 73, 74, 81, 82, 84, 85, 86, 114, 122, 127, 128, 131, 143 en 144, in de **Leening**, gesloten in den jare 1796, ten behoeve van de **Walsche Diaconie te Leyden**, worden **opgeroepen** om hunne Aandeelen ter Aflossing in te leveren. Zullende gevaceerd worden tot de Uitbetaling op het Walsche Weeshuis, telken Woensdag des namiddags ten *zes* ure, gedurende de maanden Mei en Junij dezes jaars.

P. DU RIEU Jr.,
Diaken-Boekhouder.

Wij Ondergeteekenden, Commissarissen der ***Onderlinge Brandwaarborg-Maatschappij***, onder Directie van de Heeren DE JONG & COMP., gevestigd binnen *Amsterdam*, hebben het genoegen aan alle daarbij Belanghebbenden te berigten, dat heden door voornoemde Heeren Directeuren aan ons, in tegenwoordigheid van eenige Heeren Correspondenten en Deelgenooten, is gedaan **Rekening** en **Verantwoording** hunner gehoudene Administratie, over het Jaar 1853, welke door ons in de meest mogelijke orde bevonden zijnde, *met onze volkomene goedkeuring is bekrachtigd;* tevens is daarbij overgelegd een allezins naauwkeurig **Overzigt** van den gunstigen staat en steeds toenemenden bloei dezer Maatschappij, waaruit ons op nieuw gebleken is, dat deze Inrigting het algemeen vertrouwen, hetwelk dezelve in steeds klimmende mate geniet, ten volle waardig is.

Mr. M. C. VAN HALL.
AMSTERDAM, 21 April 1854. H. W. BARON VAN AYLVA VAN PALLANDT VAN WAARDENBURG EN NEERIJNEN.
L. G. A. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ
VAN
VERZEKERING TEGEN HAGELSCHADE,
Gevestigd te Tiel.

Deze Maatschappij verzekert even als de vorige jaren alle **Veld-** en **Boomvruchten**, of al hetgeen van dien aard door Hagelschade lijden kan, tegen eene vaste Premie.

Zij is door een aanzienlijk Kapitaal gewaarborgd, en in 1836 opgerigt.

Inlichtingen en Polissen van verzekering kunnen bij den Ondergeteekende *Agent* dier Maatschappij en *Commissionair in Effecten*, op de Mare alhier, worden bekomen.

J. KORSSE.

HOOGHEEMRADEN VAN RIJNLAND zullen in het *Gemeenslandshuis* te *Leyden*, in het Openbaar op Woensdag den 10den Mei 1854, des voormiddags ten 10 ure, ter Verkoop aanbieden:

1°. *Het* **Hout** *en* **IJzer** *van ruim* 3900 *ellen lengte zware en ligtere* **Paal-, Sliet- of Plankwerken**, *waaronder* 673 *ellen met zware eiken palen*, en

2°. *De* **Raappuin** *van ongeveer* 34300 *en de* **Ballaststeen** *van ongeveer* 4800 *ellen oppervlakte* **Glooijing, Bedding** *of* **Bestronding**.

Beide vroeger gediend hebbende tot oeververdediging om de Haarlemmer- en Spieringer Meren.

De Verkooping zal geschieden in 87 percelen, waarvan de Aanwijzing geschieden zal voor de 56 eersten op Vrijdag den 5den Mei, beginnende aan de Rolbrug te *Vijfhuizen*, en voor de overige onder *Aalsmeer* den 6den Mei, beginnende aan het fort *Schipshol*, beide dagen des voormiddags te *tien* ure; terwijl de beschrijving dier percelen, met de Voorwaarden der Verkooping van den 1sten Mei af ter lezing zullen liggen in de Gemeenlandshuizen van Rijnland te *Leyden*, *Houtrijk en Polanen*, *Spaarndam*, *Katwijk* en aan de *Oudewetering*, en in de voornaamste Koffijhuizen der Steden *Amsterdam*, *Haarlem* en *Leyden*, alsook van de Dorpen binnen den omtrek dier Steden. Voorts is inlichting te bekomen bij den eersten Opziener over den Waterstaat en Landmeter van Rijnland J. KROS, op de Hoogewoerd te *Leyden*, en bij den Onder-Opziener van het Leydsche kwartier J. D. RIJK, te *Oudewetering*.

Er wordt verlangd een **COMPAGNON**; ter verdere informatie adressere men zich met *gefrankeerde* Brieven onder de Letter **F.** Poste Restante *Leyden*.

EEN ORGANIST

wordt gevraagd in eene R. K. Kerk te *Leyden*, tegen een vast Salaris van *f* 200.— en Emolumenten naar verdiensten. Zich te adresseren in Persoon of met *franco* Brieven bij den Heer C. A. SCHMIER, op de Oude Vest aldaar.

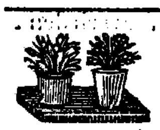

P. VAN WAVEREN Jz., zal, als lasthebbende van zijn Principaal, in Publieke Veiling presenteren te Verkoopen: eene uitmuntende partij te veld staande **Hiacinthen** en andere **Bolgewassen**, op Woensdag den 26sten April, des morgens ten 11 ure, staande op den Tuin van P. LASSCHUIT, buiten de Koepoort, te *Leyden*.

BEURTSCHEPEN,
IN
LADING LIGGENDE TE LEYDEN IN DE HAVEN,

Naar *Dordrecht*,	Maandag	24	April	12	uur,	Schipper	J. KRUL.
» *Zwolle*,	»	24	»	12	»	»	H. RIDDERIKHOFF.
» *Alkmaar*,	Woensdag	26	»	10	»	»	L. KROON.
» *Sneek*,	»	26	»	10	»	»	S. DE VRIES.
» *Deventer*,	Donderdag	27	»	12	»	»	J. BUISMAN.
» *Zutphen*,	»	27	»	12	»	»	J. DE HAAS.
» *Kampen*,	»	27	»	12	»	»	K. ROZENDAAL.
» *Hoorn*,	Vrijdag	28	»	10	»	»	J. RAJER.

☞ Alle Goederen zullen desverkiezende bij den Bestelder C. VAN DORSTEN in 't Veerhuis tot de eerst afvarende gelegenheid aangenomen worden, als voor geheel *Noordholland*, *Gelderland*, *Overijssel*, *Friesland*, *Groningen*, *Drenthe*, enz. De Vertrek-uren zijn opgegeven volgens de Reglementen, echter komen sommige schepen wel eens later door.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 22 April. Hooiboter van *f* 44 tot *f* 47.
Grasboter » *f* 48 » *f* 52.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 22 April.

Tarwe *f* 14.50 tot *f* 15.20. Rogge *f* 10.80 tot *f* 11.40. Gerst *f* 6.80 tot *f* 7.00. Haver *f* 4.50 tot *f* 5.20. Paardeboonen *f* 7.20 tot *f* 7.50. Duiveboonen *f* 8.20 tot *f* 8.50.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 21 April.

			Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$55\frac{7}{16}$	$55\frac{7}{8}$	$55\frac{7}{16}$
Dito Certificaten	» 3	»	$66\frac{5}{8}$	$66\frac{3}{4}$	$66\frac{5}{8}$
Dito dito	» 4	»	$82\frac{15}{16}$	$83\frac{1}{4}$	$82\frac{15}{16}$
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$		62	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	91	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	$58\frac{1}{2}$	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{1}{2}$
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	$94\frac{7}{8}$	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	» 5	»	$80\frac{5}{8}$	—	—
Dito 1840	» 4	»	$71\frac{5}{8}$	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	$70\frac{1}{2}$	$70\frac{3}{4}$	$70\frac{1}{2}$
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	—	—	—
Certificaten van dito	» 6	»	—	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	132	—	—
Dito Obligatiën	» 4	»	$61\frac{3}{4}$	—	—
SPANJE, Obligatien	à 1	pCt.	$17\frac{1}{8}$	$17\frac{1}{4}$	$17\frac{3}{8}$
Dito Obligatiën	» 3	»	$35\frac{1}{4}$	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$33\frac{9}{16}$	$32\frac{11}{16}$	$32\frac{3}{4}$
Bewijzen Coupons			$8\frac{5}{8}$	—	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	» 5		—	—	—
Dito	» 4		—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$58\frac{3}{4}$	$59\frac{1}{4}$	$58\frac{13}{16}$
Dito Nieuwe	» 5	»	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{3}{4}$	$76\frac{5}{8}$
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$30\frac{1}{16}$	$30\frac{1}{4}$	—
BELGIE, Banc.	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	$44\frac{1}{4}$	—	—
BRAZILIE, 1824 100 £	5	»	$91\frac{3}{4}$	—	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$32\frac{11}{16}$	$32\frac{3}{4}$	$32\frac{5}{8}$
Dito dito	» 4		—	—	—
PERU	» $4\frac{1}{2}$		$56\frac{1}{4}$	$57\frac{1}{4}$	57
VENEZUELA	» $3\frac{1}{2}$		—	—	—
MEXICO	» 3		$22\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{4}$	$22\frac{1}{4}$
AMERIKA, Bankactiën			$3\frac{5}{16}$	$3\frac{1}{4}$	

Grieken 41 $4\frac{9}{16}$.
Braz. 1843 à 100 5 pCt. 91.
Koers van het Geld: Beleening 3 pCt. Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt.
Wissel-Disconto 3.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.